

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Lantbrukets djur i juni 2018

Ämnesområde

Jordbruk, skogsbruk och fiske

Statistikområde

Jordbrukets struktur

Produktkod

JO0103

Referenstid

7 juni 2018

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Jordbruksverket
Kontaktinformation	Anders Grönvall
E-post	Fornamn.efternamn@jordbruksverket.se
Telefon	036-15 57 91

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	4
2.1	Målstorheter	4
2.2	Ramförfarande	5
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	6
2.3.1	Urvalsförfarande.....	6
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	6
2.4	Insamlingsförfarande.....	7
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	7
2.4.2	Mätning.....	9
2.4.3	Bortfallsuppföljning	10
2.5	Bearbetningar.....	10
2.6	Granskning.....	11
2.6.1	Granskning under insamlingen	11
2.6.2	Granskning av mikrodata	11
2.6.3	Granskning av makrodata	11
2.6.4	Granskning av redovisning	11
2.7	Skattningsförfarande	12
2.7.1	Principer och antaganden	12
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	12
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	12
2.7.4	Röjandekontroll	12
3	Genomförande	12
3.1	Kvantitativ information.....	15
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	16

1 Statistikens sammanhang

Sedan många år tillbaka genomförs statistiska undersökningar för att redovisa jordbrukets struktur, och för att ta fram jämförbar statistik på det antal djur som finns inom EU: s medlemsländer. En del av denna redovisning har bestått i att statistiskt belysa antalet husdjur av olika slag och antalet företag med husdjur i juni varje år.

I samband med EU-inträdet 1995 blev Sverige genom EU-direktiv och EU- beslut ålagt att genom statistiska undersökningar uppskatta antalet nötkreatur, grisar, får och höns i landet. Nötkreatur ska rapporteras två gånger om året (juni och december), medan får och grisar rapporteras en gång om året (juni). Åren 1995 - 2001 genomfördes i Sverige enligt EU: s regler statistiska undersökningar om antalet nötkreatur och grisar också i december, vilka baserades på postenkäter till jordbruksföretagen. År 2002 upphörde undersökningen om antalet grisar i december, och undersökningarna avseende nötkreatur började genomföras med en ny metod, som innebar att uppgifter om nötkreatur hämtas från Jordbruksverkets administrativa register- Centrala Djurdatabasen (CDB) samt mjölkkvotsregistret. Idag har man bytt mjölkkvotregistret mot uppgifter från Svensk Mjök.

Motsvarande undersökningar ska göras i samtliga medlemsländer och undersökningsresultaten används för både nationella och internationella ändamål. Undersökningen genomförs varje år, förutom de år då en total undersökning om jordbruksföretagens struktur i landet (Strukturundersökningen) genomförs. Som referensdatum för undersökningen har Sverige valt den första torsdagen i juni.

I Sverige produceras efter undersökningen ett Statistiskt Meddelande (SM), som redovisar resultaten från undersökningen. SM: et publiceras på Jordbruksverkets samt SCBs webbplats.

En viktig poäng med undersökningen är att uppdatera LBR (Lantbruksregistret). Ett uppdaterat LBR medför att kommande urvalsdragningar för undersökningar inom jordbrukssektorn blir mer effektiva.

Nationellt används statistiken av branschorganisationer, enskilda företag och Jordbruksverket till marknadsbedömningar, kalkyler, prognoser, utredningar om jordbrukets miljöpåverkan mm.

Varje år besöker omkring 27 000 personer statistiksidorna på Jordbruksverkets webbplats. Sidorna visas ca 225 000 gånger per år, och husdjursidorna är i särklass de mest besökta.

För att ta få reda på vad användarna av statistiken har för uppfattning om den statistik som produceras, anordnar Jordbruksverket så kallade användarråd. Detta är sammankomster,

där användarna av statistiken bjuds in för att delge Jordbruksverket sina synpunkter på den statistik som produceras. Jordbruksverket har som mål att där det så är möjligt tillgodose användarnas behov. Jordbruksverket har som mål att anordna ett användarråd en gång om året.

Statistiken används av EU-kommissionen som underlag för marknadsbedömningar inom EU och för prognoser av köttproduktionen.

Uppgifter om djurmängden används också för att beräkna jordbrukets klimatpåverkan. FN: s klimatpanel använder dessa uppgifter för att se hur världens länder möter de globala klimatmålen.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De variabler som undersöks är:

Nötkreatur

Kvigkalvar

Tjurkalvar

- Kalvar till slakt
- Kvigkalvar till liv
- Tjurkalvar till liv

Kvigor 1-2 år

- Kvigor 1-2 år till liv
- Kvigor 1-2 år till slakt

Kvigor 2 år och däröver

- Kvigor 2 år och däröver till liv
- Kvigor 2 år och däröver till slakt

Tjurar och stutar 1-2 år

Tjurar och stutar 2 år och däröver

Mjölkkor

Övriga kor

Grisar

Avelsgrisar >50 kg

- galtar
- suggor, dräktiga för första gången
- övriga betäckta suggor
- ännu ej betäckta gyltor (gyltämnen)

- övriga suggor
- Slaktgrisar
- >110 kg
 - 80-109 kg
 - 50-79 kg
- Grisar 20-49 kg
- Smågrisar under 20 kg (inklusive diande)

Får

- Tackor
- Baggar
- Lamm

Höns och kycklingar

- Höns >20 veckor
- Kycklingar avsedda för äggproduktion
- Slaktkycklingar

Medlemsländerna är även skyldiga att lämna uppgifter om antalet getter men då Sveriges getpopulation understiger 100 000 individer är vi undantagna detta krav.

2.2 Ramförfarande

Ramen utgörs av samtliga jordbruksföretag i Sverige. Ett jordbruksföretag är ett föreag som i juni 2018 uppfyllde något av följande kriterier:

- brukade mer än 2,0 ha åkermark, eller
- brukade sammanlagt minst 5,0 hektar jordbruksmark, eller
- bedrev trädgårdsodling omfattande minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal, eller
- bedrev trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter växthusyta, eller
- innehade djurbesättning som någon gång från och med den 1 januari 2018 till och med den 7 juni 2018 omfattade minst 10 nötkreatur, eller minst 10 suggor eller 50 grisar, eller minst 20 får, eller 1 000 höns (inklusive kycklingar).

Till grund för ramen ligger Lantbruksregistret (LBR) avseende 2016. Till dessa identifieras nya företag enligt Jordbruksverkets djurregister och från centrala nötkreatursregistret (CDB). Information till ramen hämtas också från jordbruksverkets slaktregister. Informationen i djurregister och slaktregister finns per produktionsplats (ppn) till vilket en djurhållare finns registrerad. I CDB finns informationen per

djur till vilket en produktionsplats resepektive en djurhållare är kopplad. I de fall varken djurhållare eller ppn finns i 2016 års LBR skapas ett nytt företag med djurhållaren som huvudbrukare.

Observationsobjekten utgörs av jordbruksföretag till vilket ett antal brukare är kopplade. En brukare är huvudbrukare på varje företag och det är till denna som undersökningen om djurräkningen går. Undersökningen går ut som en postenkät men även per mail till de där det finns en fungerande mailadress. Alla uppgifter om adresser ligger i Jordbruksverkets Kundregister som regelbundet uppdateras mot folkbokföringen.

2.3 Förfaranden för urval och utslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

För undersökning av nötkreatur byggs uppgifterna på en registerbearbetning och således görs inget urval.

För undersökning av får, grisar och fjäderfä görs urvalet som ett stratifierat obundet slumpmässigt urval med län, grupper av län och antal djur som stratifieringsvariabler. Även information om företagen tillkommit eller försvunnit från registrena har använts vid stratifieringen.

Djurräkning juni 2018, ram																									
	avin=0, får=0	avin 0	avin 1-99	avin 100-499	avin 500-999	avin 1000-	Totalt																		
län	fjäder=0 län	fjäder>1	1-30	31-99	100-	0	1-99	100-	0	1-99	100-	0	1-99	100-	0	1-99	100-	0	1-99	100-	0	1-99	100-		
Inte haft djur	19385	1	32	11	1 125	315	45	88	11	21	2	9	22	15				81	7	8					
Har födgare	24 402	3	39	12	975	788	385	24	17	12	7	25	20					45	5						
1		4	29	13	1 212	98	242	115	18	52	7	97						216	8						
2		5	31	14	770	432	123	65	12	11	1	5						17							
3		6	101																						
4		7	60																						
5		8	54																						
6		9	14																						
7		10	22																						
8		12	118																						
9		13	35																						
10		14	218																						
11		17	48	Specialstrata	Slaktcykling		Höns, vörpkycklingar		Urvalsstorlek																
12		18	41	Suggor	Galtar	liten	mellan	stor	liten	mellan	stor	0,50%													
13		19	22									1,50%													
14		20	24									5,00%													
15		21	43									16,00%													
16		22	38									20,00%													
17		23	28									30,00%													
18		24	25	Nya fig utan djur (gamla 111-113)	Register 17 & 18, inte några djur i DR2017, och ingen slakt samt nya 2018 och ingen slakt (gamla 120, 122)			37,00%																	
19		25	15									45,00%													
20				Nya fig med djur (som ej kval för ibr)	Register -17 och 18, men inga djur DR2017, men slakt 2018			60,00%																	
21				Får	Swin	80,00%																			
22						90,00%																			
23				Fig i rollstatum utan nök (även gamla fig) betessvell >= 25 (gamla 116-117)	Nedlagda men har registerinformation			100,00%																	
24																									
25				Fig som annars hamnat i strata 1-42, men som finns i flyttregistret.																					
				Mycket slakt																					
				Får	Swin																				

Totalt valdes 6 287 ut med en stor tyngdpunkt på företag med många djur. Även på jordbruk där det inte kunde indikeras att djur skulle kunna finnas valdes ut i en mindre omfattning.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Ingen del av målpopulationen utesluts från direktinsamling.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

För nötkreatur hämtas uppgifter om djuren från CDB. Uppgiftern hämtas genom att en beställning görs från Jordbruksverkets CDB-enhet 6 veckor efter referensdatumet. Eftersom jordbrukaren har 7 dagar på sig att rapportera in förändringar avseende sina nötkreatur torde de flesta förändringar vara införda. I beställning begärs ett uttag om alla levande nötkreatur den första torsdagen i juni (7 juni 2018). Till varje djur finns aktuellt_ppn, djurhållare, ras på djuret, kön, om det är ett moderdjur (ko) och födelsedatum. Samtidigt hämtas det även in uppgifter från mejerier om levererad mängd mjölk från produktionsplatser i juni månad. Tidigare gjordes den insamligen av LRF Mjölk men från och med 2018 sköter Jordbruksverket detta.

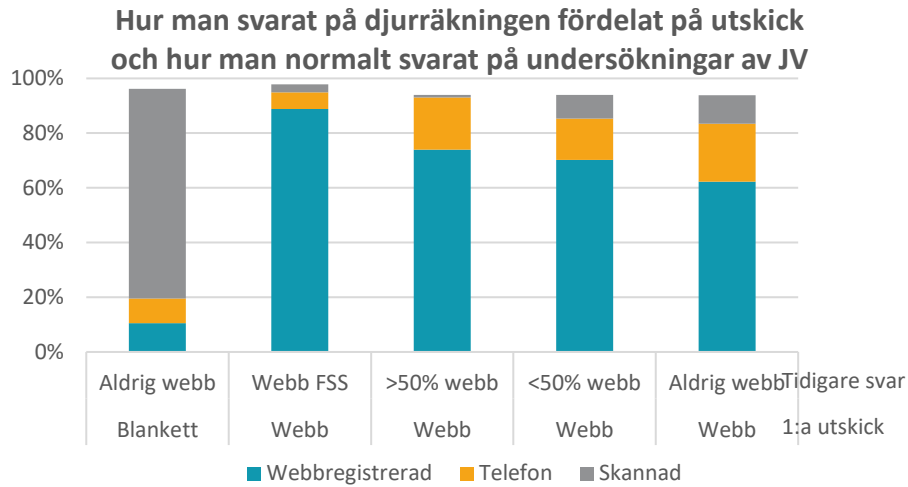
På uttaget från CDB görs vissa bearbetningar. Alla kor (hondjur som kalvat) på produktionsplatser som levererat mjölk antas vara mjölkkor. Kor på ppn som inte levererat mjölk antas vara am- och dikor. Vissa djur plockas bort utifrån en lista med exportpass som togs fram för ett antal år sedan. Det var djur som exporterats men där det inte registrerats i CDB. Vissa djur tas bort baserat på ålder då de inte längre antas leva. Dessa är:

- Handjur äldre än 4 år
- Hondjur som kalvat som som är på ppn där mjölk levererats (mjölkkor) äldre än 10 år.
- Hondjur som kalvat som som är på ppn där mjölk inte levererats (amkor) äldre än 15 år.

Beroende på djurets ålder klassificeras de även i olika klasser utifrån den statistik som ska redovisas.

Varje djur kopplas sedan till ett företag i ramen genom ett kopplingsschema där kopplingar görs via ppn och via organisationsnr för djurhållaren. I del fall där djuren inte kan kopplas mot något befintligt företag skapas ett nytt företag.

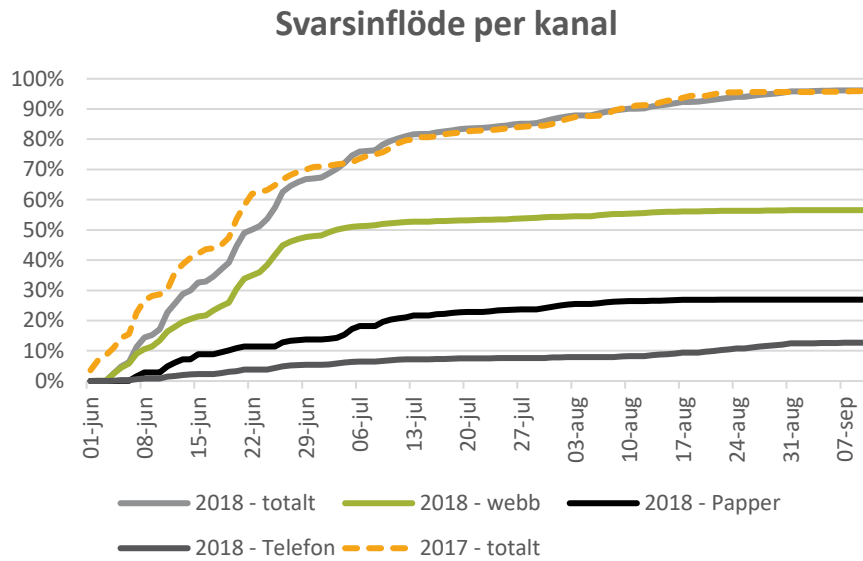
För får, grisar och fjäderfä samlas data in via en enkätundersökning som skickas ut per post till huvudbrukaren på företaget. Till ca 70 % av företagen skickades endas ett missiv med information om undersökningen, vilka variabler som efterfrågades samt en hänvisning till en webbenkät. Till ca 30 % av företagen skickades undersökningen ut med bifogad blankett och svarskuvert. Vilken kanal man väljer att svara genom blir olika beroende på hur man svarat tidigare på våra undersökningar. Det kan dock nämnas att andelen som svarar på webblösningen ökar även för de som vanligtvis inte svarar via webben om man inte ges alternativet med en pappersblankett (se nedanstående diagram).

Några dagar innan sista svarsdatum skickades även ett mail med länk till webbundersökningen där användarnamn och lösenord var inkluderat. Mailet gick ut till de företag som ännu inte svarat och som i Jordbruksverkets kundregister hade en mailadress registrerad (ca 2 100 företag). När sista svarsdatum gått ut hade ca 60 % besvarat undersökningen.

Efter att sista svarsdatum gått ut skickades en påminnelse per post med blanketten inkluderad till samtliga i urvalet som ännu inte besvarat undersökningen. Ca 4 veckor senare gjordes ytterligare en påminnelse per post till de ca 17 % av företagen som ännu inte besvarat undersökningen.

I början på augusti gjordes ytterligare en mailpåminnelse och några dagar senare påbörjades ett arbete med telefonpåminnelser till de som ännu inte svarat på undersökningen. När detta arbete avslutades hade svar erhållits från ca 96 % av urvalet. I 2018 års undersökning var för första gången webbsvar den mest använda kanalen in.

Alla blanketter som kom via post skannades och verifierades och fördes över till databasen dit webbsvaren förs automatiskt. Vissa blanketter registrerades manuellt då de var för dåliga eller trasiga för att skannas. Kontroller gjordes i de fall då man upptäckte att uppgifterna hade kommit in mer än en gång (dubletter). Vissa kontroller på om summeringar mm stämde gjordes också liksom rimlighetskontroller.

Information som skrivit in under "Övriga upplysningar" kontrollerades och kodades enligt ett kodschema. Det innebar att företag som överlätit verksamheten, avslutat, vägrar svara på enkäten mm identifierades. När detta arbete var klart fanns ett dataunderlag för beräkningar.

2.4.2 Mätning

Frågeformuläret finns i två varianter, dels en webbvariant och dels en pappersblankett. I sitt upplägg och innehåll är de exakt lika. På blanketten finns till att börja med frågor som identifierar om det är ett jordbruksföretag och om inte varför. Det finns även förtryckta uppgifter om namn, adress, telefonnr och mail till huvudbrukaren med möjligheter att ändra och stryka dessa. Även person-/organisationsnummer till medbrukare finns förtryckta på blanketten med möjligheter att stryka och lägga till nya medbrukare.

På blanketten finns även förtryckta ppn för varje respektive djurslag (även nötkreatur) med möjlighet att lägga till fler ppn och stryka förtryckta.

Huvuddelen av blanketten är uppdelat i tre olika avsnitt, ett för varje djurslag (får, grisar, fjäderfä) där det för varje djurslag finns en underindelning i olika kategorier av djur. För varje kategori ska man

2018-10-15

besvara hur många djur som fanns på jordbruket den 7 juni 2018. För varje djurslag finns också en summa-kolumn.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Huvudmålet med undersökningen är att genom påminnelser mm få en så pass stor svarsfrekvens som möjligt. När undersökningen är genomförd slutade det med att vi erhållit svar från ca 96 % av urvalet. Av dessa var det 0,5 % (30 st) som vägrade svara eller där vi inte nådde fram med blanketten (postretur). Av de ca 4 % som inte svarat så har vi inte gjort någon mer uppföljning.

För nötkreatur finns inget bortfall.

2.5 Bearbetningar

För nötkreatur görs en beställning av data från CDB i mitten på augusti avseende levande djur den 7 juni. Beställningen är en standardbeställning som görs på samma sätt varje gång. I resultatfilen finns information för varje, enligt registret levande djur, om djurets ppn, det akteulla ppn som djuret finns på, kön på djuret, födelsedatum, om det är ett moderdjur samt organisationsnr för djurhållaren. Samtidigt inhämtas även uppgifter från mejeriner och vilka producenter som levererat mjölk under juni månad.

Filerna kopplas ihop med i första hand ppn som nyckel. Sedan bearbetas data genom att:

1. Ett antal djur som inte är avregistrerade men som vi vet är exporterade tas bort.
2. Moderdjur på ppn som levererat mjölk antas vara mjölkkor.
3. Djur på ppn som avser slakterier plockas bort.
4. Alla handjur som är äldre än 4 år plockas bort.
5. Alla mjölkkor äldre än 10 år plockas bort.
6. Alla kor som inte är mjölkkor och över 15 år plockas bort.
7. Alla kvigor över 4 år plockas bort.
8. Kvigor och tjurar delas in efter åldrarna 1-2 år samt 2-4 år för redovisning till Eurostat.

När alla djur blivit definierade kopplas djuren mot ett företag i LBR. I första hand efter PPN men också efter djurhållarens orgid. För djur som inte kan kopplas mot något befintligt företag skapas nya företag (ca 10 st per år).

I samband med beställningen av data avseende levande djur från CDB beställs också en körning på de tre föregående årens levande djur vid djurräkningstillfället. För dessa djur kopplas information om när de eventuellt kalvat första gången samt när de eventuellt slaktats. Denna information används för att i efterhand ta fram en uppgift om andelen kalvar, kvigor respektive tjurar som gått till slakt vid

föregående år. Vid redovisning till Eurostat ska dessa andelar redovisas och då används föregående års andelar som uppskattning av årets andelar som går till slakt.

Får, gris och fjäderfä samlas in genom en enkätundersökning. Respondenten kan välja att svara via ett webbformulär eller på en blankett. Data som kommer in via blankett skannas och information på blanketten som kan påverka populationshanteringen kodas. Information om eventuellt bortfall kodas liksom om det på blanketten finns information som innebär att företaget har lagts ner.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under insamlingen

Under insamlingsperioden görs kontinuerligt uppräknings till totalnivå av resultaten för att kontrollera så att inga felaktigheter i överföring till databasen sker.

2.6.2 Granskning av mikrodata

För nötkreatur görs en rad kontroller av data. Dels utifrån jämförelserna mellan leverard kvantitet mjölk och antalet mjölkkor. Dels utifrån granskning av registrets kvalitet genom att tidigare års levande djur kontrolleras i efterhand.

För får, gris och fjäderfä granskas främst i form av att summor och orimliga värden kontrolleras. Orimliga värden kan vara värden som är alltför höga i sig eller värden som är alltför höga i förhållande till antalet djurplatser på företags produktionsplatser eller i förhållande till tidigare lämnade värden.

2.6.3 Granskning av makrodata

Markodata granskas mot tidigare års resultat men även mot andra källor såsom slakt eller mjölkleveranser under en period.

2.6.4 Granskning av redovisning

SM granskas och korrekturläses av för ändamålet speciellt utsedda personer.

2018-10-15

2.7 Skattningsförfarande

För nötkreatur bygges resultaten på bearbetning av registerdata som anses som fullständiga varför inga skattningar görs.

För övriga djur skattas resultaten utifrån en stratifierad urvalsundersökning med hjälp av en HT-skattning. Inom varje stratum tas uppräkningsfaktorer fram.

2.7.1 Principer och antaganden

När det gäller nötkreatur görs antagandet att samtliga kor, som vid räkningstillfället befann sig på en produktionsplats som levererat mjölk, är mjölkkor. Detta ger en överskattning av antalet mjölkkor som beräknas vara mindre än 1 % och en underskattning av antalet övriga kor.

Till EU redovisas även kalvar, kvigor och tjurar som är avsedda för slakt. Detta görs genom att en bearbetning av tidigare års registeruttåg görs där de närmaste 3 årens andelar som har gått till slakt för respektive kategori används för att uppskatta årets andel.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Skattningen görs med hjälp av en HT-skattning där varje företag i den svarande gruppen får en vikt som är N/n i det stratum företag tillhör. N motsvarar det totala antalet företag i stratumet enligt ramen och n motsvarar antalet som svarat på undersökningen.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Till uppgifterna för får, grisar och fjäderfä tas uppgifter om medelfel fram och redovisas som ett procentuellt tal i förhållande till antalet djur eller antalet företag med djur.

2.7.4 Röjandekontroll

För de totalundersökta nötkreaturens redovisas inga resultat på redovisningsgrupper som innehåller färre än 3 jordbruksföretag. Inte heller redovisas några resultat som har ett medelfel på över 35 %.

3 Genomförande

Planeringen påbörjades under januari 2018 och fortsatte sedan under februari. Då det är en obligatorisk undersökning så behövs en föreskrift framställas. Enligt 5 § I förordningen (2001:100) om den officiella statistiken finns ett bemyndigande som ger Jordbruksverket rätt att upprätta föreskrifter. Denna samt en problembeskrivning och en konsekvensanalys skickades på remiss till ett antal remissinstanser.

2018-10-15

Dessa var NNR (Näringslivets Regelnämnd), LRF, Svensk Fågel, SCB och Regelrådet. Samrådet är reglerat enligt SFS 1982:668. Arbetet började med att upprätta en skriftlig problembeskrivning. Här angavs varför föreskriften behövs. I det här fallet var det för att fylla kraven från EU för att genomföra en räkning av antalet djur i landet. Alternativet till en obligatorisk undersökning skulle vara att genomföra en frivillig undersökning. Det skulle dock inte vara mer effektivt då det skulle innebära mer arbete i form av påminnelser och telefonuppföljning och ett betydligt större urval för att uppnå kraven på minsta medelfel. Ett annat problem är huruvida administrativa bördor skapas för företag. Att svara på enkäten beräknas ta ca 20 minuter i anspråk per företagare.

Även en konsekvensutredning framställdes. Den svarade på följande frågor:

1. Vilket är problemet och vad vill man uppnå?
2. Alternativa lösningar och effekter om en reglering inte kommer till stånd.
3. Uppgifter om vilka som berörs.
4. Kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför samt jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen.
5. Bedömning huruvida regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska Unionen.
6. Bedömning huruvida särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av särskilda informationsinsatser.

Avdelningsjuristen kontaktades och eventuella synpunkter därifrån beaktades innan avdelningschefen tog beslut om att fortsätta processen. Därefter skickades förslaget ut på remiss och svar inväntades. De inkomna svaren beaktades när så var lämpligt. En sista kvalitetskontroll gjordes av Rättssekretariatet. Sedan gjordes en sammanställning av svaren som tillsammans med föreskriften, problem- och konsekvensbeskrivning samt blanketten föredrogs hos generaldirektören. Där beslutades sedan om föreskriften.

I mitten på maj skickades blankett och följebrev till tryckeriet för att sedan skickas ut fredagen den 26 maj. För att styra respondeterna till

2018-10-15

att lämna svar på webben fick ca 70 % av dem endast ett issiv med hänvisning till webbformuläret för att besvara undersökningen. Dessa var utvalda utifrån hur man tidigare valt att besvara undersökningen. Övriga 30 % fick missiv med blankett och svarskuvert.

Svar började strömma in redan under den kommande veckan. Vid ankomsten av blanketter skedde en ankomstregistrering. Därefter sorterades blanketterna efter vad som var ifyllt. Därefter skannades samtliga blanketter, som inte var förstörda eller alltför kluddiga, och uppgifterna om antalet djur hamnade i databasen. Därefter gjordes en verifiering, då man jämförde uppgifterna i blanketten med de uppgifter som hade lästs vid skanning. Först när dessa två stämde, skickade man uppgifterna till databasen. Förstörda blanketter eller blanketter olämpliga att skanna registrerades för hand.

För uppgifter som lämnades via webbsidan, behövdes ingen skanning eller verifiering. Kontroller gjordes i de fall då man upptäckte att uppgifterna hade kommit in mer än en gång (dubletter), och då felkod uppstod.

Sista svarsdatum var satt till tisdagen den 26 juni. Några dagar innan den 26 juni skickades ett mail till alla som då ännu inte svarat och som vi hade mailadress till med en länk till webbformuläret samt inloggningsdetaljer.

Fredagen den 29 juni skickades den första påminnelsen till dem som ännu inte hade skickat in blanketten. Parallellt med detta svarades det även på inkomna frågor via telefon och mejl.

Måndagen den 23 juli drogs nästa målnöre. Då skapades printfilen till den andra påminnelsen vilken skickades ut påföljande torsdag. För denna påminnesle fick samtliga som ännu inte svarat blanketten i pappersformat. Fortsatt skanning och registrering av överlåtelse och adressändringar.

Telefonuppföljningen påbörjades den 13 augusti. Vid telefonuppföljningen prioriterades företag som fanns i stratum med många djur i första hand. I vissa fall togs uppgifterna direkt över telefon, i andra fall lovade brukarna att skicka in blanketten senare. Ringande pågick under ca tre veckor.

När insamlandet bedömts vara avslutat påbörjades istället en upprepning i materialet. Data granskades mot summor, orimliga värden mm.

Här börjar en bearbetning av materialet, och baserade på inkomna uppgifter sammanställs statistiken. I första läget skapades preliminära resultat för Eurostat som den 15 september ska ha de första siffrorna över djurantalet. I detta läget har populationen inte riktigt satts.

Samtidigt som djurräkningen görs tas även slutliga uppgifter för arealer fram från stödregister. Utifrån arealuppgifter och djuruppgifter skapas LBR-populationen som ligger till grund för alla resultat. Detta var första gången som LBR-populationen skapades i samband med djurräkningen.

Först nu kan man börja skriva SM: et, och jämföra årets data mot det från året innan.

Ett slutligt SM publiceras på Jordbruksverktes hemsida. Parallellt förbereds en datafil med antalet djur per län och rike för 2018 som skickas till vår statistiska databas.

Insamlat data skickas till Eurostat.

3.1 Kvantitativ information

Ramen bestod av 63 538 jordbruk. Det är de företag som fanns enligt LBR 2017 kompletterat med nya företag som söker stöd eller har tillkommit i något av Jordbruksverkets djurregister.

Ramen stratifierades i sammanlagt 88 olika stratum efter framför allt antal djur enligt senast kända uppgift eller antal djurplatser enligt djurregistret för nya företag. Ett slumpmässigt urval gjordes i varje stratum. I 44 av stratumen gjordes totalurval. Detta var i stratum med företag med många djur av någon eller några kategorier samt i vissa specialstratum. Totalt valdes 6 287 jordbruksföretag ut.

Antalet som svarade på undersökningen och som i slutändan låg till grund för beräkningarna var 6 146, vilket innebär ett bortfall på 5,2 %. Av de som inte ingick i beräkningsunderlaget var det 28 st som vägrade, var utan giltig adress eller kom tillbaka som postretur. 15 st hade lämnat blanketten helt tom eller angivit att man hade djur men sedan inte svarat på antalet. 25 st hade överlåtit verksamheten till någon annan i ramen. Från ca 4 % av urvalet fick vi inget svar alls.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Undersökningens design genomfördes som planerat.